

ÅLANDS MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Prövningsnämnden

Norragatan 17, AX-22100 Mariehamn

Tel: +358 18 528 600, Fax: +358 18 528 601

E-post: kansliet@miljohalsoskydd.ax

Hemsida: www.miljohalsoskydd.ax

Tillståndsbeslut

Beslut nummer Diarienummer
ÅMH-Pn 44/10 2008-0239

Beslutsdatum
20.10.2010

Sökanden

Tor-Olof Styrström
Ålandsvägen 27
AX-22100 Mariehamn

Ärende

Ansökan avser miljötillstånd för uppförande av skyddsvall i samfällt vattenområdet 876:7 mellan Stångklubb och Yttre Korsö i Nätö by i Lemlands kommun.

Den i ansökan avsedda verksamheten är miljötillståndspliktig enligt:

- 10 § 1 mom. landskapslag (2008:124) om miljöskydd, miljöskyddslagen,
- 6 kap. 16 § 1 mom. d och g punkterna vattenlag (1996:61) för landskapet Åland, vattenlagen.¹

Beslut

Avslag

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM) avslår ansökan.

Villkor och föreskrifter

Sökanden ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

1) De stenar, block och grus samt det finmaterial som idag utgör resterna av den skyddsvall som sökande anlagt ska avlägsnas från vattenområde senast två år efter att detta beslut har vunnit laga kraft. ÅMHHM ska underrättas senast en månad innan arbetet påbörjas.

4 § miljöskyddslagen, 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen

2) Arbetet ska utföras under perioden 1 september - 16 april.

¹ ÅMHHM har bedömt vattenföretagets tillståndsplikt enligt den lagstiftning som gällde vid tidpunkten för utförandet av vattenföretaget. Genom lag (2008:125) om ändring av vattenlag för landskapet Åland ändrades vattenlagens 16 §.

4 § miljöskyddslagen, 4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen

3) De stenar, block och grus samt finmaterial som enligt villkor 1 ska avlägsnas från vattenområdet ska deponeras på land på en sådan plats och på ett sådant sätt att de inte kan spridas till vattenområde, samt i övrigt hanteras och placeras så att de inte kränker ett enskilt eller allmänt intresse.

4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen

4) Sökanden är ansvarig för eventuella skador på egendom och andra men som förorsakas av företaget.

4 kap. 1 och 4 §§ vattenlagen

Beslutsmotivering

Bakgrund

Den i ansökan avsedda skyddsvallen är ursprungligen anlagd år 1999. Skyddsvallen sammanbinder öarna Stångklubb och Yttre Korsö i Lemlands kommun. Vattendjupet där skyddsvallen är uppförd är ca 50 cm och sundet saknar betydelse för sjötrafik. Vallen är anlagd av sten, grus, sand och lera. Syftet med skyddsvallen är enligt sökanden att skydda dennes strand mot erosion orsakad av svallvågor och vattenströmmar som de förbipasserande passagerarfartygen framkallar. Skyddsvallen har emellertid inte kunnat stå emot de påfrestningar som de förbipasserande passagerarfartygen framkallar. Lera, sand och stenar har spolats iväg och utfyllanden utgör idag endast en rest av den vågbrytare som den ursprungliga skyddsvallen var avsedd att fungera som. Sökanden har för avsikt att återuppföra skyddsvallen och konstruera den så att den fyller sin funktion som vågbrytare.

Ålands landskapsregering utförde en inspektion av skyddsvallen år 2005. Vid inspektionen uppskattades skyddsvallen vara ca 55 meter lång, ca 1,5 meter hög (ovan om vattenlinjen) och ca 5 meter bred vid vattenlinjen samt uppta en bottenyta om ca 600 m². På basis av inspektionsresultatet konstaterades att utfyllnaden utgör ett vattenföretag som kräver ett tillstånd enligt 6 kap. 16 § 1 mom. d och g punkterna i vattenlagen. I 6 kap. 16 § 1 mom. i vattenlag (1996:61) för landskapet Åland stadgades vid tidpunkten för utförande av vattenföretaget att tillstånd krävs för vattenföretag om företaget medför bl.a. d) försämring av vattnets reningsförmåga eller annan kvalitetsförändring eller g) annan kränkning av allmänt eller enskilt intresse som är betydande.

Landskapsregeringens fattade den 23.1.2006 ett beslut (dnr S40/05/5/94) med uppmaning att vid hot om vite ansöka om miljötillstånd för utfyllanden med hänvisning till ovan angivna lagrum. Beslutet överklagades till högsta förvaltningsdomstolen som med sitt beslut 8.12.2006 liggarnr 3359 fastslog att

utfyllnaden med beaktande av dess storlek och det faktum att utfyllnaden helt och hållet förhindrar vattnets tillrinning i sundet mellan Stångsklubb och Yttre Korsö utgör ett vattenföretag för vilket tillstånd krävs enligt vattenlagen.

Avgörande av tillstånd

Enligt 3 kap. 10 § 1 mom. a punkten i miljöskyddslagen krävs miljötillstånd för verksamhet som förutsätter miljötillstånd enligt vattenlagen. I miljöskyddslagens 5 kap. 17 § stadgas att tillstånd ska beviljas om verksamheten kan förverkligas i enlighet med miljöskyddslagen och den lagstiftning som omnämns i 10 § i miljöskyddslagen, däribland vattenlagen.

Vattenlagens 2 kap. 2 § utgår ifrån att det krävs rätt eller rådighet för att utföra vattenföretag. Sökanden har inkommit med handlingar som styrker att delägarna till det aktuella vattenområdet har gett sina samtycken till anläggande av skyddsvallen. Lemlands kommun har förordat tillståndsansökan under förutsättning att tillståndet förenas med villkor om underhåll och besiktning av skyddsvallen så att den fyller sin funktion som vågbrytare.

Enligt 4 kap. 1 § i vattenlagen ska vattenföretag utföras och vattenfarlig verksamhet utövas så att ändamålet med företaget eller verksamheten nås med minsta skada och olägenhet för miljön utan att kostnaderna för dessa hänsyn medför att företaget eller verksamheten omöjliggörs. Särskilt ska eftersträvas att grundvattnet och vattenmiljön skadas så litet som möjligt och hålls i ett så naturligt skick som möjligt. Vattenföretag och vattenfarlig verksamhet ska enligt lagparagrafen dessutom utföras och utövas med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen.

Om vattenföretag eller vattenfarlig verksamhet trots försiktighetsmått enligt 4 kap. 4-7 §§ i vattenlagen riskerar att medföra olägenheter som var för sig eller tillsammans är av väsentlig betydelse får företaget eller verksamheten enligt 4 kap. 3 § 1 mom. i vattenlagen inte utföras eller bedrivs annat än om nyttan härav klart överstiger skadan. Samma gäller om vattenföretag eller vattenfarlig verksamhet ensam kan medföra olägenhet som är betydande i förhållande till dess omfattning. Vattenlagens 4 kap. 4 § listar ett antal allmänna och enskilda intressen som särskilt ska beaktas i samband med tillståndsprövningen, däribland fiskbeståndet och möjligheten att bedriva fiske, samfärdseln, rekreationsmöjligheterna, naturskönheten, kulturvärden samt trivselen i omgivningen.

Syftet med den i ansökan avsedda skyddsvallen är att skydda sökandens strand mot erosionskador framkallade av fartygstrafiken. En korrekt anlagd skyddsvall skulle kunna stoppa erosionen av sökandes strand och stranden kunde långsiktigt, åtminstone delvis, återgå till ett tillstånd som kan jämföras med strandens naturliga tillstånd. Skyddsvallen skulle emellertid, beroende på skyddsvallens utformning, förhindra eller begränsa vattenströmningen i sundet samt fiskars och andra levande organismers möjligheter att passera genom sundet. Eftersom skyddsvallen spärrar av

sundet mellan öarna Stångklubb och Yttre Korsö skulle vallens uppförande innebära att en grund skyddad havsvik känslig för igenslamning bildades. Dessutom skulle de av fartygstrafiken framkallade strömningseffekterna förstärkas i sundet och viken öster om ön Stångklubb. Detta område utgör ett attraktivt rekreationsområde sommartid.

Strandlinjen som sökanden avser skydda är ca 200 meter lång. Erosionsskador orsakade av fartygstrafiken är emellertid ett vidsträckt problem som drabbar långa strandsträckor i den åländska arkipelagen. Skyddsvallen som ansökan avser är relativt mäktig. Den är inte enbart stor till sitt omfång, den spärrar dessutom av ett sund mellan två öar i den yttre skärgården. Skyddsvallen skulle, om den uppfördes, vara synlig på långt håll och således innebära en negativ inverkan på landskapsbilden, naturskönheten och trivseln i omgivningen. Därtill skulle vallen, beroende på dess utformning, i olika grad på ett negativt sätt inverka på rekreationsmöjligheterna.

Med beaktande av vattenföretagets dignitet i relation till dess syfte, att förhindra erosionsskador inom en strandlinje om ca 200 meter, konstaterar ÅMHM att olägenheten är betydande i förhållande till den nytta som erhålls ifall skyddsvallen uppförs. De ovan angivna negativa konsekvenserna i avseende det allmänna intresset kan inte på ett väsentligt sätt mildras genom vidtagande av försiktighetsåtgärder. Sådana försiktighetsåtgärder skulle medföra att vattenföretagets syfte gick om intet.

Ifall tillstånd skulle beviljas kunde tillståndsbeslutet få en prejudicerande effekt vilket kunde leda till att allt flera privata aktörer skulle skydda sina stränder mot erosionsskador genom att anlägga olika konstruktioner i vattenmiljön. En sådan utveckling skulle kunna medföra långtgående negativa förändringar av skärgårdsmiljön. ÅMHM konstaterar att miljöförorening, i detta fall erosionsskador framkallade av fartygstrafik, företrädesvis ska hejdas vid källan. Insatser avsedda att dämpa de negativa effekterna av svallvågor och vattenströmningar förorsakade av fartygstrafiken ska således riktas till förorenaren, dvs. till farledshållaren, fartygen och rederierna.

Med ovanstående motivering avslår ÅMHM med stöd av 4 kap. 3 § 1 mom. i vattenlagen Tor-Olof Styrströms tillståndsansökan gällande uppförande av skyddsvall på samfällt vattenområdet 876:7 mellan Stångklubb och Yttre Korsö i Nåtö by i Lemlands kommun.

Med hänsyn till de allmänna och enskilda intressen som avses i 4 kap. 4 § i vattenlagen ska sökanden i enlighet med ovan föreskrivna villkor avlägsna resterna av den skyddsvall som anlagts i vattenområdet.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med punkt 14.2 i avgiftstaxa 2010 för ÅMHM, fastställd av Ålands landskapsregering genom beslut nr. S40/07/5/249 /18.3.2010.

Avgift för utfyllnad i vattenområde omfattande mindre än 2000 m ³ enligt Ålands miljöprövningsnämnds taxa 2002	€	420,00
<hr/> Totalt	€	420,00

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning.

Detta beslut har upprättats i två likalydande exemplar. Ett exemplar sänds till sökanden med mottagningsbevis och ett arkiveras i ÅMHM:s ärendeakt.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet,

Viceordförande Michael Lindbäck
Prövningsnämnden

Föredragande Robert Sundström
Miljöskyddsinspektör

ÄRENDEHANTERING

Ansökan

Ärendet har inletts vid Ålands miljöprövningsnämnd 19.02.2007. Ärendet har genom 5 § landskapslag (2007:129) om införande av lagstiftningen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet överförts från Ålands miljöprövningsnämnd till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 01.01.2008.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 22.09.2009 - 13.10.2010 på ÅMHM:s anslagstavla. Av delgivningen framgick att vem som helst har rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovannämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

Utlåtanden har inbegärts från Lemlands kommun, fiskeri- och miljöbyrå vid Ålands landskapsregering, Sjöfartsverket samt från konsultbyrå.

Bemötande

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över sådant som tillförts ärendet av annan än sökanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt genom meddelande på ÅMHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på Internet på ÅMHM:s hemsida, www.miljohalsoskydd.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.